

17. Pratisyen Hekimlik Kongresi
10 Kasım 2012, Kuşadası

Dünyada ve Türkiye’de
BİRİNCİ BASAMAK HEKİMLERİNİN
MEZUNİYET SONRASI EĞİTİMİ
ve
TTB GENEL PRATİSYENLİK ENSTİTÜSÜ

Doç. Dr. Özen Aşut
GPE-YK

Amaç

Dünyada ve Türkiye’de birinci basamak hekim insangücü mezuniyet sonrası eğitimi ve TTB Genel Pratisyenlik Enstitüsü çalışmalarını hakkında bilgi vermek

Sunum Planı

- Tanım ve dünyada genel pratisyenlik meslek eğitiminin durumu
- Ülke örnekleri
- Türkiye’de durum
- Genel Pratisyenlik Enstitüsü çalışmaları
- GPE eğitiminin kamucu niteliği
- Sonuç ve öneriler

Genel pratisyenlik tanımı

Genel pratisyenlik yaş, cins, ırk, organ, sistem, hastalık, sosyoekonomik durum ayrımı yapmadan bireyi ve toplumu bütünsellik içinde ve çevresiyle ele alıp doğum öncesinden ölüm sonrasına dek sağlık sorunlarına çok yönlü çözüm getirmeyi amaçlayan, kapsamlı bilgi ve beceriler gerektiren tıp disiplini

Dünyada genel pratisyenlik meslek eğitimi

WONCA: 6 çekirdek yetkinlik

- ❑ Birici basamak yönetimi
- ❑ Birey merkezli bakım
- ❑ Özgün sorun çözme becerileri
- ❑ Kapsamlı yaklaşım
- ❑ Toplumsal yönelim
- ❑ Bütüncül yaklaşım

AB ülke ölçütleri

- AB Direktifi 93/16/EEC:
GP meslek eğitimi en az 2 yıl-en az 6 ay
birinci basamakta
- UEMO 1994: En az 3 yıl-yarısı 1. basamakta
- UEMO 2002: Süre en az 5 yıl olmalı

Eğitimde yeni eğilimler ve ortak özellikler - Uygulama

- Geleneksel sanat modelinden uzaklaşma
- Kapsamlı, bütüncül, kanıta ve yeterliğe dayalı
- Kendi kendine öğrenme
- Birinci basamak birimlerinde bire bir ya da grup eğitimi
- Özel gereksinimleri karşılayacak esneklik

Eğitimde yeni eğilimler ve ortak zellikler - Değerlendirme

- Eğitici ve eğitilen değerlendirmeleri
- Eğitim portfolyosu oluşturulması
- Sınavlar
- Kendi kendini değerlendirme, akran değerlendirmesi,
- Bilgi ve beceri yeterliği değerlendirmeleri

GP eğitim ülke örnekleri

Avustralya

- Meslek kuruluşu (RACGP) sorumlu
- 1996'dan beri eğitim zorunlu, GP'ler kamusal sigorta ile sözleşmeli
- Eğitim süresi 3-4 yıl, tam zamanlı
- 12 ay hastane, 18 ay onaylanmış sağlık merkezinde
- Kırsal ağırlıklı çalışanlara farklı diploma

Avustralya -2

- Standartları RCAGP Ulusal Eğitim Komitesi hazırlıyor
- Yeni standartlar 2011'den beri tartışılıyor
- Standartlar ölçülebilir ve çıktıya dayalı olarak düzenlenmiş, değerlendirmeyi de içermektedir
- Genel pratisyenliğin kuruluşu ve felsefesi başlığı altında felsefe, kavramlar, ilkeler yer alıyor

İngiltere

- GP mezuniyet sonrası eğitimi 1982'den beri zorunlu
- En az 3 yıl, yarısı -18 ay- hastanede, yarısı 1. basamak ortamında
- Karar vericiler: Sağlık Bakanlığı ve Tabipler Birliği Genel Pratisyenler Komitesi
- **Meslek eğitimi kılavuzu** Sağlık Bakanlığı, Genel Pratisyenler Birliği, GP üniversite eğiticileri, mezuniyet sonrası fakülte dekanları ve asistan temsilcilerinden oluşan bir kurulca hazırlanmıştır

İngiltere-2

- %60'a varan esnek çalışma
- Başka uzmanlık eğitimlerinde de 4 ay genel pratisyenlik eğitimi
- GP eğitimi hastane rotasyonları:
  - Genel tıp   Pediatri   Acil tıp-G.cerrahi-Ortopedi
  - Geriatri   Psikiyatri   Obstetri- Jinekoloji- O ve J

Yeni Zelanda GP eğitim içeriği

Alanlar

- Konsültasyon becerileri
- Meslek içi ilişkiler
- Toplum sağlığı
- Meslek ve etik
- Yasal ve yönetsel işler

Hastalık durumları

- Akut ve travmatik
- Kronik
- Ruh sağlığı
- Çevre hastanelerinde hasta bakımı
- Çocuk ve ergenler
- Erişkin kadın
- Erişkin erkek
- Yaşlılar

Kanada

- Aile hekimi unvanlı 1. basamak hekimleri özel çalışır- yerel yönetimler ve kamu sigortaları tarafından ücretlendirilirler
- Aile hekimliği uzmanlık eğitimi süresi 2-3 yıl
- Aile Hekimleri Birliği, eğitim ve sertifikasyonun standartlarının belirlenmesinden sorumlu

Kanada-2: Yeterliğe dayalı 3C ders pr

- Kapsamlı ve sürekli eğitim için yeterlik
- Toplumun gelişen gereksinimlerine hazırlık
- En iyi uygulamayı yapabilecek düzeyde kanıta dayalı eğitim
- 17 üniversitenin aile hekimliği programı üzerine yapılandırılmış
- 3C, Kanada Aile Hekimleri Birliği, Eğiticiler Konseyi, 3C Çalışma Grubu tarafından yürütülür

Amerika Birleşik Devletleri (ABD)

- 1947'de Amerikan Genel Pratisyenlik Akademisi
- 1975'te Amerikan Aile Hekimleri Birliği oldu
- Aile Hekimliği uzmanlığına karşı çıkanlar Amerikan Genel Hekimler Birliği'ni kurdular
- Aile hekimliği 1969'dan beri uzmanlık alanı
- Eğitimin süresi 3-4 yıl
- Yeterlik sertifikasyonu var
- Toplam aile hekimi sayısı 71 bin

ABD: Amerikan Genel Hekimler Akademisi (AAGP)

- Genel pratisyenlik eğitimi adı altında 36 aylık eğitimlerini sürdürüyor
- Akademinin akredite ettiği ve ona bağlı bir kurum olan Amerikan Genel Tıp Koleji'nin hazırladığı GP eğitim programı, kendi kendine eğitim programı
- Eğitim 5 bölümden oluşur
- Modül bölümü 12 modülden oluşur
- Toplam pratisyen hekim sayısı 15 bin
- Toplam 1. basamak hekim oranı %9,6

Diğer ülkeler

- Almanya: Süre 4 yıl, zorunlu, hastanede
- Danimarka: 6 yıl, yarısı 1. basamakta
- İrlanda: 4-5 yıl, zorunlu, yarısı 1.basamakta
- İtalya: 3 yıl, ulusal sistemle sözleşmeli
- Hollanda: 3 yıl, 1 yıl hastanede, 2 yıl 1. basamakta
- Fransa: 3 yıl, hastanede

Türk Tabipleri Birliği Genel Pratisyenlik Enstitüsü (TTB/GPE)

Tanım

Türk Tabipleri Birliği'nin örgütsel sorumluluğunda, ilgili diğer kurumların da temsil edildiği, genel pratisyenlik meslek eğitimini vermek üzere kurulmuş iç işleyişinde özerk yapıya sahip bir kurumdur.

(TTB GPE Çalışma Yönergesi)

GPE Kuruluşu

- TTB 44. Büyük Kongresi 1996
- GPE'nin kuruluş kararı
- GPE kuruluşu 1998

GPE Kuruluşu ve İşlevi

TTB GPE kuruluşu: Temmuz 1998

- İşlevi: Meslek eğitim programının ve eğitici eğitimi programlarının hazırlanması
- genel pratisyen eğitimcilerin yetiştirilmesi ve
- sürekli eğitimlerinin sağlanması

Kuruluş Öncesi Çalışmalar

- Türk Tabipleri Birliği Pratisyen Hekimler Kolu (1989)
- Birinci Pratisyen Hekimlik Kongresi (1990)
- Genel Pratisyenlik Meslek Eğitimi Çalışma Grubu (1995)
- Pratisyen Hekimlik Derneği (1998)

GPE Kuruluşu Sonrası Çalışmalar

- TTB'nin GP meslek eğitimi çalışmaları dünyada tartışmalar sürerken başlamıştı
- GPE'de kapsamlı program oluşturuldu (Avrupa ve diğer ülke örneklerinden daha önce)
- Avustralya, Y. Zelanda 2006-2007
- Türkiye, 1998-2000

TTB GPE Eğitim Programı

Temel Modüller

1. Genel Pratisyenliğin Felsefesi ve Temel Özellikleri
2. Eğitim Becerileri
3. İletişim Becerileri
4. Bilgisayar Kullanımı
5. Sağlık Yönetimi
6. Epidemiyoloji

TTB GPE Eğitim Programı-2

Klinik Modüller

1. Küçük Cerrahi
2. Çalışanların Sağlığı
3. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları,
4. Yaşlılık Sağlığı
5. Acil Tıp
6. Çevre Sağlığı

TTB GPE Eğitim Programı-3

Klinik Modüller

7. Üreme Sağlığı
8. Bulaşıcı Hastalıklar
9. Ruh Sağlığı
10. Kronik Hastalıklar
11. Adli Tıp
12. Laboratuvar Kullanımı

TTB GPE'nin Çalışmaları

Meslek eğitimi programının amaç ve öğrenim hedeflerini belirlemek amacıyla iki atölye çalışması:

*Temel Modüller-1998

*Klinik Modüller-1999

GENEL PRATİSYENLİĞİN FELSEFESİ VE TEMEL ÖZELLİKLERİ MODÜLÜ

Amacı

Amaç

Bu eğitim programının sonunda, katılımcı hekimlerin

genel pratisyenliğin felsefesini kavraması,
genel pratisyenliği bir yaşam biçimi olarak
benimsemesi ve

genel pratisyenliğin temel özelliklerini öğrenme
ve uygulama konusunda gerekli bilgi ve
becerileri kazanması amaçlanmaktadır

TTB GENEL PRATİSYENLİK ENSTİTÜSÜ EĞİTİCİ EĞİTİMİ KURSLARI (1999-2005)

GPE Eğitici Eğitimi Kursları

■ GENEL PRATİSYENLİĞİN FELSEFESİ	14
■ EĞİTİM BECERİLERİ	17
■ İLETİŞİM BECERİLERİ	12
■ SAĞLIK YÖNETİMİ	11
■ EPİDEMİYOLOJİ	10
■ BİLGİSAYAR KULLANIMI	12
■ TOPLAM	76

Genel Pratisyenliğin Felsefesi ve Temel Özellikleri Kursları

- 9-11 Aralık 2000 / İstanbul
- 22-25 Mart 2001 / Ankara
- 16-18 Haziran 2001 / Adana
- 19-22 Temmuz 2001 / Samsun
- 24-27 Kasım 2001 / İstanbul
- 1-4 Aralık 2001 / Diyarbakır
- 19-22 Ocak 2002 / İzmir

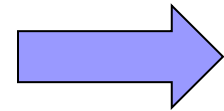
Genel Pratisyenliğin Felsefesi ve Temel Özellikleri (2)

- 15-18 Kasım 2002 / Çanakkale
- 21-24 Aralık 2002 / Aydın
- 25-28 Ocak 2003 / Adana
- 19-22 Şubat 2004 / Kocaeli
- 28-31 Ekim 2004/ İstanbul (Tamamlama kursu)
- 13-16 Eylül 2007 / Bursa
- 6-9 Aralık 2007 / Balıkesir

Eğitim Becerileri Kursları

- 22-26 Kasım 1999/ İstanbul
- 26 Şubat–1 Mart 2000/ Ankara
- 24-27 Temmuz 2000/ Tekirdağ
- 1-4 Şubat 2001 / Adana
- 20-24 Mayıs 2001 / Diyarbakır
- 28 Kasım–2 Aralık 2001/ Samsun
- 23-27 Ocak 2002/ Ankara
- 6-10 Şubat 2002 / İstanbul
- 20-24 Mart 2002 / İzmir

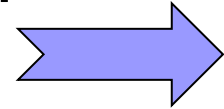
Eğitim Becerileri (2)

- 22-26 Mayıs 2002 / Diyarbakır
- 23-27 Ekim 2002 / Çorlu
- 26-30 Mart 2003 / Muğla
- 23-27 Nisan 2003 / Adana
- 14-18 Ocak 2004 / İstanbul
- 13-17 Nisan 2005 / İstanbul Tamamlama kursu)
- 26-30 Aralık 2007 / Bursa
- 6-10 Şubat 2008 / Balıkesir

İletişim Becerileri Kursları

- 12-15 Aralık 2000 / İstanbul
- 13-16 Mayıs 2001 / Ankara
- 27 Şubat – 2 Mart 2002 / Adana
- 13 – 16 Mayıs 2002 / Diyarbakır
- 10-13 Kasım 2002 / İzmir
- 13 – 16 Nisan 2003 / Samsun

İletişim Becerileri-2

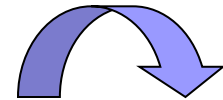
- 1- 4 Temmuz 2003 / Çorlu
- 13-15 Haziran 2003 / İstanbul
- 8-11 Kasım 2003 / Antakya
- 8-11 Ocak 2004/ Aydın
- 30 Haziran- 3 Temmuz 2005 / İstanbul
(Tamamlama kursu)
- 4-7 Haziran 2009 /Balıkesir

Bilgisayar Kullanımı Kursları

- 22-26 Kasım 2000 / Kuşadası – Aydın
- 2-6 Temmuz 2001 / Ankara
- 16-20 Ocak 2002 / Adana
- 3-7 Nisan 2002 / Diyarbakır
- 5-9 Ağustos 2002 / İzmir
- 1-5 Şubat 2003 / Samsun

Bilgisayar kullanımı-2

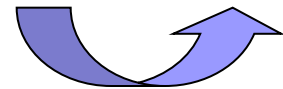
- 5-9 Mart 2003 / Lüleburgaz–Kırklareli
- 5-9 Ağustos 2003 / İzmir
- 28 Şubat- 3 Mart 2004/ Adana
- 26-30 Ocak 2005 / İstanbul
- 13-17 Eylül 2005 / İzmir (Tamamlama Kursu)
- 3-6 Aralık 2009 / Balıkesir

10 Kasım 2012

Epidemiyoloji Kursları

- 3-6 Nisan 2001 / İzmir
- 17-20 Aralık 2002 / Ankara
- 17-20 Haziran 2003 / Diyarbakır
- 29 Temmuz–1 Ağustos 2003/ Samsun
- 8-11 Eylül 2003 / İzmir

Epidemiyoloji-2

- 3-7 Kasım 2003 / Tekirdağ
- 9-13 Şubat 2004 / İstanbul
- 17-21 Mayıs 2004 / Aydın
- 21-26 Haziran 2004 / Adana (GİTOB ile birlikte eşgüdümlü iki kurs)
- 22-25 Haziran 2005/İzmir
(Tamamlama Kursu)

Sağlık Yönetimi Kursları

- ❑ 27-31 Ocak 2001 / İstanbul
- ❑ 4-8 Ağustos 2001 / Ankara
- ❑ 3-7 Kasım 2001 / Diyarbakır

- ❑ 23-27 Ocak 2002 / Adana
- ❑ 2-6 Mart 2002 / Samsun

Sağlık Yönetimi-2

- 18-22 Aralık 2002 / Edirne
- 21-25 Şubat 2003 / İstanbul
- 12-16 Nisan 2003 / İzmir
- 28 Şubat – 3 Mart 2004/ Uşak
- 22-26 Mayıs 2004 / G.Antep
- 18-22 Ocak 2006 / İstanbul (Tamamlama kursu)

GPE Eğitici Kursları Katılımcıları

- **ALTI KURSU ALMIŐ OLAN:** **170 KiŐi**
- **TOPLAM KURSİYER SAYISI:** **300 KiŐi**

KURSLARIN YAPILDIĞI İLLER

ANKARA
İSTANBUL
İZMİR

AYDIN

ADANA

ANTAKYA

BALIKESİR

BURSA

DİYARBAKIR

EDİRNE

KIRKLARELİ

ÇANAKKALE

SAMSUN

TEKİRDAĞ

ÇORLU

MUĞLA

LÜLEBURGAZ

KUŞADASI

KOCAELİ

UŞAK

GPE Eğitim Yöntemleri

- Küçük grup, yüz yüze, etkileşimli
- Öğrenci merkezli
- Kayıtların incelenmesi
- Gerçek olgular
- Olgu sunumları
- Oyunlaştırılmalar
- Kurum ziyaretleri

Yöntemler-2- Değerlendirme

- Kendi kendine değerlendirme
- KÖSF
- KOSF
- Eğitici değerlendirmeleri
- Oturum, gün ve kurs değerlendirmeleri
- Asistan karnesi

Eğitim Koordinat6r6

Eğitici olmaya g6n6ll6, **meslek deneyimi olan, sağlık ocağında alışan, GPE eğitici programını almış** (geçiş d6neminde 6 temel mod6l), mesleki eğitim programının b6t6n6nde (geçiş d6neminde 6 temel, 12 klinik mod6l) eğiticilik yapabilen, planlama ve eşg6d6m6 sağlayabilen hekimdir.

(GPE alışma Y6nergesi)

TTB/GPE Bölge Kurulları

Bölgelerdeki *tabip odaları* adına birer, tabip odaları *pratisyen hekim komisyonları* adına birer, *il sağlık müdürlükleri* adına birer, *üniversiteler* adına birer, *bölge eğitim koordinatörleri* arasından seçilen iki, *bölge çalışma müdürlüğünü* temsilen bir, *Pratisyen Hekimlik Derneği* adına bir üyeden oluşur

Genel pratisyenlik mesleki eğitiminin TTB/ GPE adına bölge düzeyinde hayata geçirilmesinden sorumlu

En geç üç ayda bir toplanır.

(GPE Çalışma Yönergesi)

GPE Bölge Kurulları

- Ankara
- İstanbul
- İzmir
- Diyarbakır
- Trakya
- Adana
- Güney Ege
- Güney İlleri
- Samsun
- Kocaeli

Geçiş Dönemi Tanımı*

- Geçiş dönemi, birinci basamakta halen çalışmakta olan pratisyen hekimler de içinde olmak üzere, uzmanlaşmanın en kısa sürede sağlanarak, birinci basamakta kalitenin artırılması ve farklı hekimlik uygulamalarının kaldırılmasını gerçekleştirmek üzere, **bir bölümü geçici bir dizi uygulamanın yapıldığı, süresi tanımlanmış dönem**

* II. Akademik Aile Hekimliği Toplantısı Sonuç Bildirgesi,
11-12 Ocak 2008, Akyaka- Muğla

TTB GPE Geçiş Dönemi Eğitim Programı Özellikleri

- Toplam bir yıl
- 4 ay temel modüller programı
- 8 ay klinik modüller programı
- 4-8 kişilik gruplar
- Etkileşimli (interaktif) yöntemler
- Gönüllülük temelli

Geçiş Dönemi Eğitim Programı Ankara Deneyimi

İlk alan eğitimi programı 24 Kasım 2004'te
18 Katılımcı ile "Genel pratisyenliğin
felsefesi ve temel özellikleri" modülü ile
Ankara'da başladı

Halen acil tıp modülü dışındaki tüm eğitim
tamamlanmış, önümüzdeki süreçte acil tıp
da uygulanarak sertifika aşamasına
gelinecektir

GDEP Ankara eğitimi
27 Aralık 2007

17. PH Kongresi-Özen Aşut
10 Kasım 2012

ARTIK YETER
BEYAZ EYLEMLER
11 Mart 2002
14 Mart 2002

Geçiş Dönemi Eğitim Programı İstanbul Deneyimi

- 4 grup olarak sürdürülen eğitimi bir grup tamamlayarak, eğitim TTB tarafından belgelendirilmiştir
- 3 grup ise eğitimi tamamlama aşamasındadır

GPE'de Güncel Durum-Eğitim

- Hazırlanmış olan geçiş dönemi modüler eğitim programı
- 5 eğitim grubunda uygulandı
- İstanbul'da 4 grup
- Ankara'da 1 grup

GPE'de Güncel Durum-Örgütlenme

- GPE **Yönetim Kurulu** Mayıs 2012 itibariyle yeniden yapılandırılarak çalışmalara başlamıştır
- **Bilim Kurulu** ve **Eğitim Koordinatörleri Kurulu** çalışmalara yeniden başlama aşamasındadır
- On il / bölgede kurulmuş **GPE bölge kurulları** bir süredir işlevini yitirmiştir

GPE Meslek Eğitiminin Özelliği

GPE'nin meslek eğitimi programı

Avrupa'nın değişik ülkelerinde uygulanan genel pratisyenlik eğitim programlarının maksimum içeriğine uygun düzeyde, özgün bir eğitim programı olarak geliştirilmektedir

Bu nedenle, daha önce ülkemizde uygulanmış ya da halen uygulanan birinci basamak hekimine yönelik eğitim programlarından esinlenmiş, ancak onlardan çok farklıdır

GPE Eğitiminin Kamucu Niteliği

- GPE meslek eğitimi birinci basamak hizmetinin kamu görevi olmasını temel alır
- Eğitim, sağlık ocak hizmetlerinin niteliğini yükseltmeye yönelikti
- Eğitsizlikleri artıran ticarileştirme girişimlerinin birinci basamak temel sağlık hizmeti ruhuyla bağdaşmadığı açıktır
- Eğitim bu doğrultuda sürdürülmektedir

GPE Eğitiminin Kamucu Niteliği-2

- GPE alışmaları ve eğitimleri kamu hizmeti niteliğine dayalı birinci basamak hizmeti anlayışıyla surecektir
- Birinci basamağı zelleştirme çabalarından vazgeçilmesi için gerekli tanıtım, eğitim ve araştırma çalışmaları yürütülecektir
- Bu doğrultuda danışmanlık yapılacaktır

Sonuç

- **Ülke için çağdaş ve kapsamlı, eşitlikçi hizmetin eğitimini sağlayan GPE eğitiminin geçerli olması gerekli işbirlikleri yapılacaktır**
- **Diğer ülke örneklerinde olduğu gibi, birinci basamak eğitimi konusunda birikimli meslek ve uzmanlık örgütleriyle birlikte çalışılarak eğitimi yaşama geçirmek, yaygınlaştırmak olanaklıdır**

Ortak Çalışacak Kuruluşlar

- TTB PHK
- TTB GPE
- PHD
- TAHUD
- UDEK
- Üniversiteler AH Bölümleri
- Aile hekimleri temsilcileri

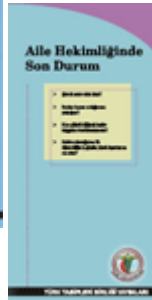
TTB GPE 2. Genel Kurulu
İzmir, 27 Mayıs 2006

Küçük Grup Dinamiği

TÜRK TABİPLERİ BİRLİĞİ
GENEL PRATİSYENLİK
ENSTİTÜSÜ
IV. GENEL KURULU

Ne yapmalı?

GENEL PRATİSYENLİK ENSTİTÜSÜ

Yolculuk sürüyor.....

TTB Genel Pratisyenlik Enstitüsü'nün hedefi; daha sağlıklı bir Türkiye için nitelikli birinci basamak.

Bu hedefe ulaşmak için kullandığı strateji ve amaçlardan birisi de çağdaş bir mesleki eğitim. Birkaç yıl önce başlayan eğitim yolculuğunda ara istasyonlarda birlikte soluklandık, yeni değerlendirmelerle tekrar yola çıktık. Bugün yine önemli bir değerlendirme ve dönüm noktasındayız. GPE'de eğitim yöntemi olarak; “interaktif küçük grup” temelli çalışmalar ve 18 modülle meslektaşlarımıza ulaşmayı hedeflemiştik. İşte bu temel modüllerin öyküsü ve çalışmaları elimizde...

Genel Pratisyenlik Enstitüsü'nde gece gündüz, hafta sonu, hafta içi, muazzam bir özveri ile çalışan pratisyen hekim meslektaşlarımız çıktığımız yolculuğun heyecanlı planlayıcıları, uygulayıcıları, sürücüleri, lokomotifleri, kısaca her şeyleri..... Her bir modül hazırlığında yüzlerce hekim yer aldı. Atölye çalışmaları, ara toplantıları, Genel Kurul, Yönetim Kurulu ve Bilimsel Kurul'larında tartışılanlar. Bu kitap o yolculuğun ve birikimin kağıda dökülmesi... GPE'yi capcanlı yaşatanlar ve bu güzel kitapçığı bize sunanlara biz de teşekkür, saygı ve sevgi sunuyoruz. Eminim okuyan herkes GPE trenine atlamak için heveslenecektir. Daha çok meslektaşımıza duyurabilmek ise hepimizin sorumluluğu olsun. Başarı dileklerimle. **Dr. Füsün Sayek, 2003**